

G E M E E N T E

B E E M S T E R

W E R E L D E R F G O E D

KADERNOTA

2017 - 2020

I N H O U D S O P G A V E

AANBIEDINGSBRIEF	3
1. LEESWIJZER	5
2. ONTWIKKELINGEN EN KEUZES	6
3. FINANCIËEL PERSPECTIEF	9
4. ONTWIKKELING ALGEMENE RESERVE	18
5. TECHNISCHE UITGANGSPUNTEN	19

AANBIEDINGSBRIEF

Aan de leden van de gemeenteraad,

Hierbij zenden wij u de concept-kadernota 2017 - 2020. Via de kadernota bepaalt u de richting op basis waarvan wij voor u de concept-begroting maken. In deze kadernota is tevens jaarschijf 2016 opgenomen. Het verloop van het resultaat 2016 is informatief en vormt geen onderdeel van de formele besluitvorming. De besluitvorming over het lopende jaar 2016 zal aan u worden voorgelegd door middel van de tussenrapportage over de eerste zes maanden.

Wij willen benadrukken dat de kadernota is opgesteld zonder verwerking van de in deze aanbiedingsbrief voorgestelde maatregelen. Met andere woorden: hoe ziet het eruit als wij niets doen. In deze aanbiedingsbrief is het beeld weergegeven van de ontwikkeling van het resultaat en het verloop van de algemene reserve indien de voorgestelde keuzen wel geëffectueerd worden.

FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

We zijn gestart met een meerjarenbegroting 2016-2019 waarin het jaar 2016 nadelig was en de jaren 2017 t/m 2019 voordelig. Met andere woorden er was sprake van een structureel sluitende meerjarenbegroting. Sindsdien hebben zich ontwikkelingen voorgedaan met een financieel effect voor Beemster. In de kadernota geven wij een beeld van de financiële ontwikkelingen, zowel van autonome, onvermijdelijke en nieuwe ontwikkelingen (voorstellen) en er wordt een dekkingsplan gepresenteerd met keuzes om een sluitende begroting 2017 uit te werken. De ontwikkelingen zijn als volgt:

<i>bedragen in euro's</i>	2016	2017	2018	2019	2020
Resultaat programmabegroting 2016	- € 299.702	€ 145.363	€ 177.205	€ 216.088	€ 216.088
Ontwikkelingen kadernota (autonoom en onvermijdelijk)	- € 271.646	- € 279.777	- € 203.562	-€ 189.359	-€ 111.054
Resultaat kadernota 2017	- € 571.348	- € 134.414	- € 26.357	€ 26.729	€ 105.034
Ontwikkelingen op de programma's (incl. voorstellen)	-	- € 123.410	- € 125.966	-€ 126.490	- € 52.361
Resultaat kadernota 2017 Incl.voorstellen	- € 571.348	- € 257.824	- € 152.323	- € 99.761	€ 52.673

DEKKINGSPLAN

In bovenstaande tabel kunt u zien dat er voor alle jaren tekorten worden begroot. Bij de begrotingsbehandeling 2016 is u toegezegd dat de jaren vanaf 2017 sluitend zullen zijn. Ook de provincie heeft aangegeven dit van de gemeente te verwachten. Om dit waar te maken zullen er keuzes gemaakt moeten worden. Wij stellen u daartoe het volgende dekkingsplan voor:

Omschrijving voorstel	2016	2017	2018	2019	2020
Voorziening frictiekosten ophogen door inzet resultaat 2015.	€ 73.735	€ 67.424	€ 62.944	€ 58.062	€ 49.611
BTW meenemen in de tarieven van de afvalstoffenheffing.		€ 178.937	€ 181.529	€ 184.067	€ 186.605
Tarief toeristenbelasting verhogen naar € 2,10.		€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000
Post onvoorzien verlagen.	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500
Totaal	€ 91.235	€ 271.861	€ 269.973	€ 267.629	€ 261.716
Resultaat Kadernota 2017 inclusief dekkingsplan	- € 480.113	€ 14.037	€ 117.650	€ 167.868	€ 314.389
Opstellen beheerplannen openbare ruimten ten laste van de bestemmingsreserve collegeprogramma (heeft geen invloed op het resultaat)		€ 52.100	€ 52.100		Verlof

VERLOOP ALGEMENE RESERVE

In onderstaande tabel presenteren wij het verloop van de algemene reserve indien het dekkingsplan geëffectueerd wordt.

	2016	2017	2018	2019	2020
Saldo 1 januari	2.800.011	3.194.262	3.208.299	3.325.949	3.493.817
<i>Incidentele ontwikkelingen:</i>					
Rekeningresultaat 2015	874.364				
<i>Structurele ontwikkelingen:</i>					
- Stand primitieve begroting 2016	-299.702	145.363	177.205	216.088	216.088
- (tussenstand) 1e bestuursrapportage 2016	-271.646				
- Ontwikkeling kadernota 2017		-403.187	-329.528	-315.849	-163.415
Dekkingsplan	91.235	271.861	269.973	267.629	261.716
Saldo 31 december	3.194.262	3.208.299	3.325.949	3.493.817	3.808.206

BEHANDELINGSWIJZE

Behandeling Kadernota 2017	Wanneer	Wie
Aanbieden Kadernota aan de Raad	vr. 29 april	College van B&W
Technische vragen (mondeling)	di.10 mei	Raad en ambtenaren
Bespreking en vaststelling Kadernota in commissie/Raad	di. 9 juni	Raad

Het college zal de Kadernota 2017 met u bespreken op 9 juni 2016.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Beemster,

De secretaris,

De burgemeester,

E. Kroese - Vrolijk

A.J.M. van Beek

1 L E E S W I J Z E R

ALGEMEEN

De kadernota is het document waarmee de gemeenteraad kaderstellende uitspraken doet, die het uitgangspunt vormen voor het opstellen van een programmabegroting. De kadernota bevat een meerjarenbegroting waarin is vastgelegd wat de gemeente wil bereiken en wat dat mag kosten. Hierna wordt kort per hoofdstuk aangegeven wat in dit document aan de orde komt.

AANBIEDINGSBRIEF

In de aanbiedingsbrief geeft het college een korte samenvatting van de kadernota en duidt de belangrijkste ontwikkelingen.

ONTWIKKELINGEN EN KEUZES

In dit hoofdstuk wordt uitgebreider stilgestaan bij de ontwikkelingen die nu en in de nabije toekomst spelen en relevant zijn voor de te maken keuzes.

FINANCIEEL PERSPECTIEF

In het hoofdstuk 'financieel perspectief' worden de onvermijdelijke financiële aanpassingen gepresenteerd. Dit betreft de bekende en verwachte ontwikkelingen in zowel de lasten als de baten. Ook de effecten uit de concept-programmarekening 2015 zijn in dit overzicht opgenomen. Tot slot worden een aantal keuzemogelijkheden aangegeven. Dit betreft gewenste uitgaven waarover die een expliciete uitspraak van de gemeenteraad nodig is.

ONTWIKKELING ALGEMENE RESERVE

In dit hoofdstuk wordt de ontwikkeling van de algemene reserve gepresenteerd. Alle nu bekende ontwikkelingen zijn hierin verwerkt. Dit is inclusief de verschuivingen die voortvloeien uit de programmarekening 2015.

TECHNISCHE UITGANGSPUNTEN

In het hoofdstuk 'technische uitgangspunten' wordt aangegeven welke regels en percentages zijn gebruikt bij de opstelling van het financieel perspectief en ook gelden voor de opstelling van de programmabegroting 2017 - 2020.

2 ONTWIKKELINGEN EN KEUZES

VERNIEUWING BESLUIT BEGROTING EN VERANTWOORDING (BBV)

Hoofddoel van de voorgestelde vernieuwing is het vereenvoudigen van de beoordeling van de financiële gezondheid en beleidsmatige prestaties van gemeenten op basis van de begroting en jaarrekening. Daarnaast moet het eenvoudiger worden om gemeenten op deze punten te vergelijken. De raad kan dergelijke informatie benutten voor een betere sturing op prioriteiten. De verwachting is dat de wijzigingen in het BBV zorgen voor meer financiële transparantie en minder technische wijzigingen gedurende het jaar.

Samengevat betreft de aanpassing van het BBV de volgende onderwerpen:

1. Uniforme taakvelden: betrouwbare informatie voor interne sturing en externe vergelijkbaarheid;
2. Beleidsindicatoren: sturen op de effecten van beleid;
3. Verbonden partijen: Meer zicht op de bijdrage van verbonden partijen aan het bereiken van de beleidsdoelstellingen;
4. Overhead toerekening: Beter inzicht in de kosten van de overhead en eenvoudigere wijze van toerekening van kosten en rentelasten;
5. Enkele technische wijzigingen die betrekking hebben op het activeren van investeringen met maatschappelijk nut, het EMU-saldo, vennootschapsbelasting voor gemeenten en grondexploitatie.

Het wijzigingsbesluit vernieuwing BBV is op 17 maart 2016 gepubliceerd waarbij als invoeringsdatum 1 januari 2017 wordt aangehouden. Dit betekent dat bovenstaande onderwerpen in programmabegroting 2017 nader uitgewerkt worden. De verwachting is dat de financiële effecten voor Beemster nihil zullen zijn.

INVOERING OMGEVINGSWET

Inleiding

In de regelgeving voor leefomgeving gaat de komende jaren veel veranderen. Niet alleen de Omgevingswet, maar ook plannen voor privatisering van de preventieve bouwtoets en het wetsvoorstel VTH. Gemeenten maken geen duidelijk onderscheid, maar zien het allemaal als nieuwe regelgeving die het Rijk nastreeft.

De impact van de Omgevingswet wordt door gemeenten ingeschat als groot. Het vraagt meer aandacht voor de ontwikkeling van bestuurlijke visies en plannen, de werkprocessen veranderen en de organisatie moet daarop aangepast worden. Van medewerkers worden andere kwaliteiten gevraagd en er zijn aanpassingen nodig in de informatievoorziening. Het is nog te vroeg om exact te bepalen hoeveel tijd nodig is voor invoering en wat het precies gaat kosten. Vooralsnog gaat Purmerend ervan uit dat de kosten voor Beemster 60.000 euro bedragen, verdeeld over drie jaar. Om dit preciezer te kunnen bepalen is meer inzicht voor nodig in uitvoeringsregelgeving.

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2018 (of mogelijk 2019) is er binnen de overheid naar verwachting een goede basis om integraal te werken, processen ketengericht uit te voeren en zijn er ook infrastructurele voorzieningen beschikbaar die dit ondersteunen. Met de Omgevingswet kan op die basis worden aangesloten.

Huidige stand van zaken

De VNG heeft vanuit het bestuursakkoord ambtelijk een werkgroep opgestart. Het doel is, dat medio 2016 door middel van een plan van aanpak helder wordt op welke manier het proces 'invoering Omgevingswet' wordt georganiseerd en begeleid. Deze voorbereiding en invoering vergt extra inspanning. De VNG adviseert extra middelen op de begroting vrij te maken en om niet te wachten tot 2018. De invoering van de Omgevingswet betekent een nieuw wettelijk kader. Het betreft geen reguliere wetswijziging, maar een integrale stelselherziening.

Er is budget nodig voor :

- organiseren en begeleiden van de invoering binnen de Purmerendse organisatie;
- overleg met ketenpartners, stakeholders en het (maatschappelijk) betrokken veld;
- ict aanpassingen ten behoeve van de invoering van de informatievoorziening;
- externe advisering en opleiding;
- het vormen van een visie, specifiek gericht op wat de gemeente Beemster wil.

De voorbereiding op de ontwikkeling van de omgevingswet en een omgevingsvisie vergt inspanning, waarvoor middelen vrijgemaakt moeten worden. In samenwerking met Purmerend is besproken dat er naar verwachting voor de periode 2017-2019 een bedrag van 60.000 euro noodzakelijk zal zijn, verdeeld over drie jaren, voor de invoering van de wet. In de komende periode moet helder worden of er ook extra middelen noodzakelijk zijn voor het opstellen van een omgevingsvisie.

Landelijk loopt nog een gesprek over compensatie aan de gemeenten voor de invoeringskosten. Dit verloopt stroef. De compensatie gedachte varieert van nihil tot een zogenaamde kasschuif. In de kasschuif worden de gemeenten nu extra gelden gegeven, maar dit wordt voor dezelfde omvang weer gekort in de periode 2019 en volgende jaren. In de tussentijdse rapportages en de programmabegroting 2017 komen wij hierop terug.

REISDOCUMENTEN

Met ingang van 2014 is de geldigheidsduur van reisdocumenten (paspoort en ID-kaart) verlengd van 5 naar 10 jaar. De inkomsten uit reisdocumenten zullen komende jaren dalen. Pas in het jaar 2024 zullen deze weer aantrekken. De grootste daling doet zich voor vanaf 2019 tot en met 2023. Het jaar 2019 is namelijk het eerste jaar waarin documenten met een geldigheidsduur van 5 jaar zullen verlopen. Dit is een prognose die is gebaseerd op de geldigheidsduur van deze documenten en de bevolkingsamenstelling. Hierdoor zijn de aantallen nieuwe en te verlengen documenten te prognosticeren over meerdere jaren, waarbij wel bedacht moet worden dat er is geteld vanuit aannames. Op de werkelijke hoeveelheid aanvragen kan geen invloed uitgeoefend worden. Deze daling heeft effect op de formatie. De vaste lasten (systemen, openstelling gebouw en overhead) dalen vrijwel niet, waarbij de doorbelasting van deze kosten op de producten ongewijzigd blijven.

Daarnaast heeft het rijk aangekondigd dat gemeenten nieuwe of meer taken zullen krijgen op het gebied van de uitgifte van een persoonlijke E-IDcard (ipv. DigiD), scheiden zonder rechter, verhogen fraudeonderzoek op adressen, naturalisatie naar centrumgemeenten in regio of naar IND en referenda. De invoeringstermijnen en kosten van deze taken zijn (met uitzondering van het referendum) nog niet bekend.

Rekening houdend met deze onzekerheden dient nader te worden bekeken hoe de daling van inkomsten uit reisdocumenten en rijbewijzen voor de gemeente bestreden kan worden en de

nieuwe taken hun beslag krijgen. Hiervoor is een werkgroep ingesteld. De uitwerking wordt betrokken bij de programmabegroting 2017.

SOCIAAL DOMEIN (3 D'S)

Na de transitie in 2015 vraagt ook de transformatie in het sociaal domein extra inzet vanaf 2016. Dit is een grote uitdaging. Het gaat dan onder andere om het stimuleren van samenwerken, het meer integraal benaderen van het sociaal domein, het stimuleren van een cultuurverandering bij de inwoners en bij de uitvoering. Daarnaast gaan de decentralisaties gepaard met financiële risico's voor de gemeente, door onvoorziene uitgaven als gevolg van het reguliere beleid. Bij de programmabegroting 2017 zal op basis van de dan beschikbare inzichten een nadere analyse van de financiële risico's worden gegeven aan de raad.

ONTWIKKELING COLLEGEPROGRAMMA

Om de voornemens uit het Coalitieakkoord uit te kunnen voeren heeft het college van B&W een uitvoeringsagenda opgesteld. Het is een zogenaamde 'rollende' uitvoeringsagenda: samen met de Raad wordt de agenda gedurende de bestuursperiode gevuld met concrete projecten. Ten behoeve van de uitwerking van de voornemens die opgenomen zijn in het collegeprogramma is in de programmabegroting 2015 € 500.000 gereserveerd. Het budget voor het beeldkwaliteitsplan groen van € 25.000 is doorgeschoven naar 2016. Naast deze keuzes is er één onderwerp aangedragen voor de Kadernota:

- Opstellen van beheerplannen.

Het verloop van de bestemmingsreserve collegeprogramma is als volgt:

	PR	2016	2017	2018	2019	2020
Beginstand		500.000	430.000	357.900	260.800	260.800
<i>Keuzes: (besloten kadernota 2016)</i>						
a. opstellen gemeentelijk monumentenbeleid	3	-15.000	-	-	-	-
b. beeldkwaliteitsplan openbare ruimte	5	-25.000	-	-	-	-
c. uitvoeringsprogramma GVP Beemster 2014-2018	5	-30.000	-20.000	-45.000	-	-
<i>Voorgestelde keuze: (kadernota 2017)</i>						
Opstellen beheersplannen openbare ruimte	div	-	-52.100	-52.100	-	-
Eindstand		430.000	357.900	260.800	260.800	260.800

Toelichting onderwerp Kadernota 2017

Opstellen van beheerplannen

Voor het professionaliseren van het beheer van de openbare ruimte in Beemster is in het collegeprogramma Beemster 2014-2018 beschreven dat voor alle verschillende disciplines beheerplannen moeten worden opgesteld. Uiteindelijk moeten deze resulteren in een integraal beheerplan openbare ruimte. Voor een aantal onderwerpen moeten nog beheerplannen worden opgesteld: Groen / bomen, Wegen / kunstwerken / reinigingsplan (schoon) / straatmeubilair, Spelen, Openbare verlichting en Begraafplaats. Voor het opstellen moeten we een extern adviesbureau inhuren. Geschat wordt dat het opstellen van een beheerplan € 20.000 exclusief btw per plan kost. Voor 5 plannen is dus € 100.000 exclusief btw nodig. Omdat de btw voor het opstellen van een beheerplan begraafplaats niet kan worden gecompenseerd kost dit plan € 24.200. Wij stellen voor om het opstellen van beheerplannen te verdelen over de komende twee jaar 2017 en 2018, en hiervoor € 52.100 per jaar op te nemen.

3 FINANCIËEL PERSPECTIEF

(+/- = voordeel en +/- is nadeel)	2016	2017	2018	2019	2020	I/S	PRG
Start vastgestelde begroting 2016-2020	-299.702	145.363	177.205	216.088	216.088		
A. Onvermijdelijke en autonome ontwikkelingen:							
1 Ontwikkelingen gemeentefonds	-20.600	-96.717	9.652	25.086	159.339	S	AD
2 Actualisatie DienstVerleningsOvereenkomst (DVO), inclusief ontwikkeling cao	-51.046	-51.812	-52.589	-53.378	-54.179	S	div
3 Actualisatie dekkingsreserves bruto waardering vaste activa	-	-	-7.813	-21.264	-21.264	S	div
4 Loon/prijseffecten	-102.607	-97.762	-86.617	-69.140	-155.951	S	AD
5 Effecten uit de programmarekening 2015	-103.525	-40.937	-77.894	-78.222	-46.558	S	div
6 Overige ontwikkelingen < € 10.000	7.544	7.451	11.699	7.559	7.559	S	div
Subtotaal A:	-270.234	-279.777	-203.562	-189.359	-111.054		
B Ontwikkelingen op de programma's:							
1 Verkiezingen	-	-10.000	-10.000	-15.000	-	I	1
2 Leerlingenvervoer	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000	S	2
3 GGD en Baanstede	-10.196	-11.300	-18.322	-12.260	-16.089	S	2
4 ISW/Waterlandsarchief	-13.216	-11.117	-11.376	-11.640	-11.815	S	8
5 Invoering Omgevingswet	-	-20.000	-20.000	-20.000	0	I	3
6 Capaciteit voor Toerisme, recreatie en Economie	-	-31.896	-32.378	-32.864	-33.358	S	7
7 Juridische handhaving bouwen en ruimtelijke ordening	-	-42.528	-43.170	-43.818	-	S	3
8 Inzet (pre)mediation bij juridische handhaving (zie punt 7)	-	-10.632	-10.793	-10.955	-11.120	S	3
9 Opstellen bevolkingsprognose voor berekening gemeentefondsuitkeringen	-	-7.937	-1.927	-1.953	-1.979	S	8
Subtotaal B:	-1.412	-123.410	-125.966	-126.490	-52.361		
Stand begroting 2017 - 2020	-571.348	-257.824	-152.323	-99.761	52.673		

Toelichting

In bovenstaande tabel zijn de financiële ontwikkelingen opgenomen sinds de vaststelling van de programmabegroting 2016. Bij de begroting 2016 is het voornemen uitgesproken om in de jaren na 2016 geen tekort te hebben. Hiertoe is in de aanbiedingsbrief een dekkingsvoorstel opgenomen met voorstellen om tot een sluitende begroting vanaf 2017 te komen.

Hieronder volgt de toelichting op de verschillende regels uit de tabel.

STAND VASTGESTELDE PROGRAMMABEGROTING 2016

Dit is de stand van zaken in de vastgestelde programmabegroting 2016 (bladzijde 4).

ONDERDEEL A: ONVERMIJDELIJKE EN AUTONOME ONTWIKKELINGEN

1. Ontwikkelingen gemeentefonds

De ontwikkelingen binnen het gemeentefonds zijn in onderstaande tabel weergegeven:

Omschrijving	2016	2017	2018	2019	2020
a. Septembercirculaire 2015	74.467	92.471	216.829	242.113	242.113
b. Decembercirculaire 2015	12.754	13.439	19.846	12.427	12.427
c. Opschalingskorting 2020	-	-	-	-	-28.081
d. Opschalingskorting na 2020	-	-	-	-	-
e. Areaal ontwikkeling	-107.821	-112.452	-138.090	-141.830	32.449
f. Wijziging integratie- en decentralisatie-uitkeringen 2020	-	-	-	-	-
g. Hervordee-effect gemeentefonds en veiligheidsregio	-	-90.175	-88.933	-87.624	-99.569
h. Afronding groot onderhoud gemeentefonds	-	-	-	-	-
Totaal	-20.600	-96.717	9.652	25.086	159.339

a. Septembercirculaire 2015

In de septembercirculaire 2015 is een hogere accresraming opgenomen. Dit is deels het gevolg van hoger geraamde rijksuitgaven. Via de trap op- trap af methodiek werkt dit door naar de uitkering uit het gemeentefonds. Verder wordt verwacht dat gemeenten minder declareren bij het BTW-compensatiefonds (BCF) dan verwacht. Hierdoor ontstaat meer ruimte onder het plafond van het BCF. Deze ruimte is toegevoegd aan het gemeentefonds. Zeker vanaf 2018 is het accres hoger. Het effect vanaf 2020 is nog niet eerder verwerkt, omdat in 2015 alleen de gevolgen zijn verwerkt voor het nieuwe begrotingsjaar 2016 en de drie daarop volgende jaren.

b. Decembercirculaire 2015

In de decembercirculaire 2015 is een éénmalige uitkering opgenomen ter dekking van de gemeentelijke kosten voor de uitvoering van het referendum over de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Oekraïne. Het product verkiezingen is hierop niet aangepast, daar er al een budget was opgenomen. Daarnaast zijn aan het einde van het jaar de aantallen bij een aantal maatstaven van de algemene uitkering hoger vastgesteld. Dit werkt door naar latere jaren.

c. Opschalingskorting 2020

In het regeerakkoord van het huidige kabinet is rekening gehouden met een opschalingskorting. De redenering hierbij is dat een verplichte opschaling van gemeenten leidt tot lagere apparaatslasten. De verplichte opschaling is door het kabinet direct weer losgelaten, maar wel verwerkt als korting in het gemeentefonds. Tot en met het jaar 2019 is een korting in de algemene uitkering verwerkt van € 300 miljoen. Dat betekent dat in de jaren 2020 tot en met 2025 nog een bezuiniging van € 675 miljoen gerealiseerd dient te worden. Voor 2020 is er sprake van een korting van € 70 miljoen, wat voor de Beemster een effect geeft van € 28.081.

d. Opschalingskorting na 2020

Volgens de berekening moet er voor de jaren 2021 tot en met 2025 nog € 605 miljoen uit het gemeentefonds worden uitgenomen. Dit betekent voor de Beemster een structurele last vanaf 2025 van ongeveer € 450.000. De Gemeenten verzetten zich tegen deze opschalingskorting. Top op heden heeft dit geen effect gehad. Het kabinet weigert te spreken over het schrappen van de korting onder verwijzing naar het regeerakkoord.

e. Areaal ontwikkeling

In de begroting 2016 is er rekening gehouden met een flinke stijging van de aantallen woonruimten en inwoners vanaf 2016. De reden voor deze stijging was de verwachting van de groei van het aantal woningen in aanbouw in 2015. Gebleken is dat van de woningen in aanbouw een groot deel niet is opgeleverd in 2015, met als resultaat dat het aantal woonruimten per 1 januari 2016 lager is dan waarmee rekening is gehouden. Hetzelfde geldt voor het aantal inwoners. Hiermee zal de algemene uitkering in de komende jaren lager zijn. In 2020 treedt wel een voordelig effect op als gevolg van een kopieslag van de raming 2019 naar 2020.

f. Wijziging integratie- en decentralisatie-uitkeringen 2020

De integratie-uitkering voor het sociaal domein is aangepast voor 2020. De wijzigingen van de integratie-uitkering sociaal domein (per saldo € 11.528 nadelig) werken door naar de ramingen op programma 2. De uitkering voor het onderdeel Wmo is € 4.593 hoger, maar voor het onderdeel Participatie is de uitkering € 16.121 lager. Dit geeft een budgettair neutraal effect.

g. Herverdeeleffect gemeentefonds en veiligheidsregio

In 2015 en 2016 zijn effecten van het groot onderhoud aan de verdeling van het gemeentefonds in de algemene uitkering verwerkt. Voor Beemster was er sprake van een voordelig effect.

Vanaf 2017 wordt de verdeling van de gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland procentsgewijs gekoppeld aan de verdeling van de algemene uitkering (conform afspraak in 2013). Dit geeft voor Beemster een nadelig effect doordat het procentuele aandeel van Beemster door het groot onderhoud van het gemeentefonds hoger is geworden.

h. Afronding groot onderhoud gemeentefonds

In 2016 is 1/3 deel van de 2e fase van het groot onderhoud (onderdeel VHROSV) in de algemene uitkering verwerkt. Hieruit kwam naar voren dat grote steden het meeste inleveren bij de herverdeling van het gemeentefonds. Gemeenten met een groot buitengebied gaan er het meest op vooruit. Voor Beemster leverde dit een voordeel op. Voor de verdeling van het resterende deel is een verdiepend onderzoek uitgevoerd door het onderzoeksbureau AEF. Dit onderzoek is inmiddels gereed en bevestigt grotendeels de resultaten van het eerste onderzoek. Het onderzoeksbureau stelt voor deze verdeling in het onderzoek uit 2015 volledig in te voeren.

De Minister is minder overtuigd en geeft openlijk blijk van zijn aarzelingen: De genoemde onzekerheden en ontwikkelingen zouden ook aanleiding kunnen zijn om ervoor te kiezen niet – of niet nu reeds – de voor de verdeling ingrijpende vervolgstappen te zetten die AEF voorstelt. In meicirculaire 2016 zal blijken op welke wijze dit laatste onderdeel van het groot onderhoud verwerkt gaat worden.

Voor de Beemster wordt nu rekening gehouden met het opnemen van een (voordelige) stelpost binnen de algemene uitkering: voor 2017 een stelpost van € 122.462, in 2018 € 125.653 en 2019 en verder € 131.976.

2. Dienstverleningsovereenkomst (DVO) Beemster - Purmerend

Onderstaande tabel laat zien op welke onderdelen de DVO is aangepast:

Omschrijving	2016	2017	2018	2019	2020
a. Wijziging formatie Basisregistratie Topografie	-	-	-	-	-
b. Nieuwe cao Gemeenten	-51.046	-51.812	-52.589	-53.378	-54.179
Totaal	-51.046	-51.812	-52.589	-53.378	-54.179

a. Er is iets meer formatie aan functioneel beheer ten behoeve van het stelsel van basisregistraties toegekend en in de begroting 2016 opgenomen. Het zijn geen extra lasten, slechts een verschuiving naar de DVO.

b. In de voorliggende nieuwe CAO voor de gemeenteambtenaren is een loonstijging van structureel 3% per 01-01-2016 opgenomen, en later nog eens structureel 0,4% per 01-01-2017. Deze stijging zou deels bekostigd worden uit lagere pensioenpremies van de werkgever. Kort na het afsluiten van het onderhandelaarsakkoord over de CAO is officieel bekend gemaakt dat de ABP per april 2016 de premies weer verhoogt met 1% voor een periode van voorlopig 5 jaar. Uit de doorrekening komt een totale stijging van de werkgeverslasten van netto 3,15%, dat is 1,65% hoger dan geraamd in de programmabegroting 2016 (1,5%). Voor de Beemster is het effect in 2016 € 51.046. Dit bedrag wordt jaarlijks met 1,5% verhoogd.

3. Actualisatie dekkingreserves bruto waardering vaste activa

De renteopbrengst van deze dekkingreserves daalt jaarlijks omdat de boekwaarde ieder jaar lager wordt. De lagere renteopbrengsten van 2018 tot en met 2020 waren nog niet in de begroting verwerkt.

4. Loon-/prijseffect

In onderstaande tabel staan de loon- prijseffecten vermeld:

Omschrijving	2016	2017	2018	2019	2020
a. Saldo inflatie-correctie 2019	-	-	-	2.458	2.458
b. Inflatie-correctie dienstverlening derden	-	-	-	-	-74.241
c. Gemeenschappelijke regelingen	-	-	-	-	-4.115
d. Doorbetalingsverplichting Hoogheemraadschap	-	-	-	9.568	827
e. Salariswijzigingen bestuur en personeel Beemster	-102.607	-97.762	-86.617	-81.166	-80.880
Totaal	-102.607	-97.762	-86.617	-69.140	-155.951

a. Saldo inflatie-correctie 2019

In de begroting 2016 was een stelpost opgenomen waarin rekening werd gehouden met het effect van 1,5% prijsstijging bij diverse posten waar dit effect nog niet was verwerkt. Bij de verwerking in de begrotingscijfers bleek niet het volledige bedrag noodzakelijk te zijn. Het overblijvende saldo gaat nu weer terug naar het begrotingssaldo.

b. Inflatie-correctie dienstverlening derden

De cijfers van de begroting 2019 zijn één op één overgenomen in 2020. In de kadernota houden we rekening met 1,5% inflatie voor derden en dienstverlening aan derden door een centrale stelpost aan te houden in de algemene dekkingmiddelen.

c. Inflatie-correctie gemeenschappelijke regelingen

Ook bij de bijdragen aan een aantal gemeenschappelijke regelingen (I.S.W., Waterlands Archief, Omgevingsdienst IJmond) nemen wij een centrale stelpost op voor 1,5% inflatiecorrectie in 2020.

d. Doorbetalingsverplichting Hoogheemraadschap

Bij de doorbetalingsverplichting aan het Hoogheemraadschap voor het wegonderhoud buiten de bebouwde kom is in 2019 en 2020 te hoog begroot. De aanpassing van de verplichting betreft loon- en prijsstijging en is verwerkt in de kadernota.

e. Salariswijzigingen bestuur en personeel Beemster

De nieuwe cao Rijk van eind 2015 heeft gevolgen voor het salaris van het college en de nieuwe cao Gemeenten voor het personeel dat bij Beemster in dienst is. De Minister van BZK heeft nog diverse tegemoetkomingen en vergoedingen voor de raadsleden en de collegeleden aangepast. De gevolgen hiervan worden nu verwerkt. Hierbij wordt ook de formatie-uitbreiding voor het secretariaat van het bestuur verwerkt.

Daarnaast heeft er bij uitdiensttreding binnen communicatie geleid tot een voorlopige invulling van de vacature middels detachering (vanuit de gemeente Purmerend). Verder neemt een beleidsregisseur ontslag per 1 september 2016. Wanneer er geen nieuwe betrekking wordt gevonden ontstaat er recht op ww en bovenwettelijke ww. Deze uitkeringen zijn voor rekening van de gemeente. Van 1 september 2016 tot en met 31 december 2020 zijn de berekende uitkeringen geraamd.

5. Effecten uit de programmarekening 2015

Vanuit de jaarrekening 2015 zijn diverse structurele en incidentele effecten naar voren gekomen. De effecten staan in de onderstaande tabel.

Nr.	Omschrijving	2016	2017	2018	2019	2020	I/S	PRG
a	Toezicht Drink- en Horecawet	-	-	-	-	20.000	I	1
b1	MultiFunctioneel Centrum (MFC): belaste verhuur sportpark ZOB	-	-	-29.807	-29.807	-29.807	S	2
b2	MultiFunctioneel Centrum (MFC): onderhoudslasten Middenpad 1-4 ZOB	-27.000	-27.405	-27.816	-28.233	-28.656	S	2
c	Blauwe Morgenster: Gymlokaal obs de BLM/ onderwijshuisvesting	-5.000	-5.075	-5.151	-5.228	-5.306	S	2
d	Doorgeschoven project: Beemster erfgoed	-126.200	-	-	-	-	I	7
e	Omnibus-enquete	-	-	-	-	8.500	I	8
f	Indexering op huren en pachten	-17.719	-19.188	-14.761	-15.031	-10.983	S	div.
g	Verzekeringscontracten	15.978	16.505	15.812	15.880	15.129	S	div.
h	Actualisatie uitgaven investeringen en kapitaallasten	56.416	-5.774	-16.171	-15.803	-15.435	S	div.
Totaal effect:		-103.525	-40.937	-77.894	-78.222	-46.558		

a en e. Toezicht Drink- en Horecawet en Omnibus-enquete

Een tweetal incidentele ramingen komen te vervallen:

- Omnibus-enquete. De omnibus-enquete wordt gehouden in de oneven jaren. In 2020 hoeft dus geen raming opgenomen te worden. Voordeel € 8.500.

- Ontwikkeling preventie- en handavingsplan Drank- en horecawet. Dit plan moet in 2019 worden ontwikkeld en vastgesteld. In 2020 hoeft dus geen raming te worden opgenomen. Voordeel € 20.000.

b1. MultiFunctioneel Centrum (MFC): belaste verhuur sportpark ZOB

Bij het MFC zijn vanaf 2018 ten onrechte baten geraamd vanwege de met btw belaste verhuur van sportpark VV ZOB. Deze baten ontvangt de gemeente tot 1 september 2017. Het geraamde bedrag is op basis van deze informatie bijgesteld.

b2. MultiFunctioneel Centrum (MFC): onderhoudslasten Middenpad 1-4 ZOB

In de jaarrekening 2015 bleek dat de onderhoudslasten van het MFC te laag zijn geraamd. De overschrijding in 2015 is voor een deel veroorzaakt door incidentele lasten en ook door afrekeningen over voorgaande jaren. Maar de te betalen vergoeding voor onderhoudslasten aan de VVE is te laag geraamd, wat ook geldt voor de onderhoudslasten van gymtoestellen. In 2016 wordt de raming verhoogd met € 27.000 en de jaren daarna geïndexeerd met 1,5%.

c. Blauwe Morgenster: Gymlokaal obs de BLM

In de jaarrekening 2015 bleek dat de onderhoudslasten van het gymlokaal de Blauwe Morgenster te laag zijn geraamd. De overschrijding is voor een deel veroorzaakt door incidentele lasten (legionella-bestrijding). Naar nu blijkt is de te betalen vergoeding aan SPOOR voor onderhoud en schoonmaken te laag ingeschat. Dit geldt ook voor de onderhoudslasten van gymtoestellen. In 2016 wordt de raming verhoogd met € 5.000 en de jaren daarna geïndexeerd met 1,5%.

d. Doorgeschoven project: Beemster erfgoed

Voor de periode 2013-2016 is een rijkssubsidie toegekend voor de toeristische samenwerking tussen de drie werelderfgoederen Droogmakerij Beemster, de Stelling van Amsterdam en de Grachtengordel van Amsterdam. Ook is een bijdrage ontvangen voor het versterken van het Beemster bezoekerscentrum. Daarnaast heeft de gemeente een eigen bijdrage voor dit doel (noodzakelijke cofinanciering).

De niet bestede middelen in 2015 ad € 126.200 zijn vrijgevallen ten gunste van het rekeningresultaat en worden toegevoegd aan de algemene reserve (resultaatbestemming). De werkzaamheden worden in 2016 afgerond. De vrijgevallen middelen worden in 2016 weer in de raming opgenomen. Op deze manier wordt het budget overgeheveld naar 2016.

f. Indexering op huren en pachten

De opbrengsten van huren, pachten en andere bijdragen blijken lager te zijn dan eerst werd verwacht. Een van de redenen is dat de inflatie-correctie lager is dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. De afgelopen jaren lag de inflatie op een heel laag niveau. Ook speelt een rol dat de totale huuropbrengst van het MFC lager is dan werd verwacht. Tenslotte zijn afspraken gemaakt over de bijdrage die bedrijven en instellingen betalen ter dekking van de kosten van de feestweek in Middenbeemster. Als gevolg van deze afspraken zijn de baten bijgesteld.

g. Verzekeringscontracten

De lasten van verzekeringspremies blijken lager te zijn dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.

h. Actualisatie uitgaven investeringen en kapitaallasten

Voor 2016 zijn de effecten van de afgesloten en lopende investeringen uit de rekening 2015 doorgerekend. Dit geeft een onderuitputting weer dat een incidenteel voordeel in 2016 van € 56.416 oplevert op de kapitaallasten. Voor 2016 en verder is er een pm-post opgenomen. Het meerjarig effect van de verschuiving van de uitgaven en nieuwe investeringen maakt onderdeel uit van de programmabegroting 2016.

Bij dit onderdeel verwerken wij in ieder geval de volgende nieuwe investeringen:

- *Herstel fundering Middenweg 150*. Hierbij wordt uitgegaan van een netto-krediet van € 117.000. Uitvoering in 2017, kapitaallasten vanaf 2018, afschrijving in 20 jaar, rente 4%.
- *Vervangen brug Kerkhoflaan in Middenbeemster*. Hierbij gaat het om een krediet van € 27.500. Uitvoering in 2016, kapitaallasten vanaf 2017, afschrijving in 75 jaar, rente 5%.
- *Aanschaf 9 containers voor kunststof verpakkingen*. Dit betreft een krediet tot het continueren van het brengsysteem voor kunststof verpakkingen worden deze containers aangeschaft. Verwacht wordt dat een krediet van € 28.800 noodzakelijk is. Uitvoering in 2016, kapitaallasten vanaf 2017, afschrijving in 10 jaar, rente 4%.

6. Overige ontwikkelingen

In deze post zijn diverse bijstellingen opgenomen kleiner dan € 10.000. Deze worden conform afspraak niet verder toegelicht. Het betreft onder andere een aanpassing op het budget bedrijfshulpverlening, detacheringsvergoeding en dividend BNG.

ONDERDEELB: ONTWIKKELINGEN OP DE PROGRAMMA'S

1. Verkiezingen

In de jaren 2017 tot en met 2020 is geen budget opgenomen voor verkiezingen. Voor 2017 staan 2e kamerverkiezingen gepland. Voor 2018 staan de gemeenteraadsverkiezingen gepland en voor 2019 staan twee verkiezingen gepland, namelijk een gecombineerde verkiezing voor de waterschappen en provinciale staten en later dat jaar verkiezingen voor het Europees Parlement. Dit betekent een bijstelling voor het onderdeel verkiezingen voor 2017 en 2018 van € 10.000 en 2019 van € 15.000.

2. Leerlingenvervoer

Op basis van een nieuw contract met de vervoerder en door een teruglopend aantal leerlingen dat gebruik maakt van het leerlingenvervoer wordt een structureel voordeel verwacht van € 22.000.

3. GGD, Baanstede en Adviesraad sociaal domein

Per onderwerp gaat het om het volgende:

- De GGD heeft in haar kadernota aangegeven dat zij voor Beemster een stijging van de gemeentelijke bijdrage verwacht van € 5.700. Dit bedrag wordt van 2017 t/m 2020 verwerkt.
- In de begroting 2017-2020 van het dagelijks bestuur van Baanstede, en in de gewijzigde begroting 2016, is rekening gehouden met een hoger exploitatietekort. Als gevolg hiervan wordt de bijdrage die van Beemster wordt verwacht ook hoger. De begroting is nu gebaseerd op het bestuursbesluit om de transitie te staken en op continuering van het huidige niveau van bedrijfsvoering.
- Het budget voor de Adviesraad sociaal domein willen wij op € 5.000 stellen. Op dit moment is een budget van € 1.700 begroot. Dit betekent dus een verhoging met € 3.300 voor de jaren 2016 t/m 2020. Deze verhoging zal binnen het budget van het sociaal domein worden opgevangen.

4. ISW/Waterlands archief

Van het ISW zijn voorlopige begrotingscijfers voor 2017 ontvangen (hierin zijn ook gegevens voor het Waterlands Archief opgenomen). Er is geen vooruitblik voor de latere jaren verstrekt. Wij hebben de bijdragen jaarlijks met 1,5% verhoogd. Aangegeven is dat de bijdragen aan de Stadsregio Amsterdam (SRA) via het ISW liepen. De SRA wordt 1 januari 2017 opgeheven. De taken van SRA op het gebied van RO, Wonen en EZ gaan naar verwachting over naar het samenwerkingsverband Metropoolregio Amsterdam (MRA). Gevraagd is om de bijdrage die nu aan de SRA wordt betaald voorlopig te reserveren voor de MRA. De gelden voor de SRA blijven in 2017 t/m 2020 begroot.

5. Invoering Omgevingswet

Dit is een aanvulling op onderdeel 2, kop Invoering Omgevingswet. Wij stellen u voor om ter voorbereiding op de ontwikkeling van de Omgevingswet jaarlijks € 20.000 in 2017 t/m 2019 beschikbaar te stellen.

6. Capaciteit voor Toerisme, recreatie en Economie

Per 1 januari 2014 zijn nagenoeg alle taken overgedragen aan de gemeentelijke organisatie van Purmerend. In het takenpakket van Toerisme, recreatie en Economie is echter geen capaciteit overgegaan. Het bestuur van Beemster heeft inmiddels een keuze gemaakt om het werelderfgoed, Toerisme en recreatie en Economie als een drie-eenheid te laten integreren en partner te zijn in een nieuwe organisatie met externe partijen in Beemster. Dit met het doel de Beemster meer 'op de kaart te zetten' en het werelderfgoed meer te promoten zodat o.a. het werelderfgoed meer zichtbaar wordt en de lokale economie een impuls krijgt. Wij stellen u voor om hiervoor een functie van 12 uur per week (0,33 fte) beschikbaar te stellen. De lasten bestaan uit loonkosten en overhead, als bij de verrekening van de DVO.

7. Juridische handhaving bouwen en ruimtelijke ordening

Het college heeft in het collegprogramma 'met hart voor Beemster 2014-2018' aangegeven de handhaving naar een hoger plan te willen brengen. In de Nota vergunningverlening, toezicht en handhaving 2016-2019 (Nota VTH, vastgesteld in december 2015) zijn de ambities en doelstellingen voor 2016 t/m 2019 vastgelegd. Daarbij wordt verwacht dat het aantal complexe handhavingzaken in de komende jaren zal toenemen. Om het adequate handhavingsniveau te behouden achten wij uitbreiding van de capaciteit onvermijdelijk. Wij stellen dan ook voor om deze capaciteit met 16 uur per week (0,44 fte) uit te breiden. Voorlopig geldt deze uitbreiding van 2017 t/m 2019. Bij de evaluatie van de Nota VTH in 2019 wordt gezien of deze uitbreiding van capaciteit ook na 2019 noodzakelijk is. De lasten bestaan uit loonkosten en overhead, als bij de verrekening van de DVO.

8. Inzet (pre)mediation bij juridische handhaving volgens punt 7

Ter voorkoming van langdurige handavingsgtrajecten willen wij zo veel mogelijk (pre)mediation inzetten om te komen tot een passende oplossing voor zaken. Bij de overdracht van taken naar de gemeente Purmerend is (pre)mediation niet meegenomen. Wij geven er de voorkeur aan om deze taak onder te brengen bij de afdeling VTH. Wij stellen voor de capaciteit hiervoor met 4 uur per week (0,11 fte) uit te breiden ingaande 2017. Deze uitbreiding is structureel, dus ook na 2019. De lasten bestaan uit loonkosten en overhead, als bij de verrekening van de DVO.

9. Opstellen bevolkingsprognose voor berekening gemeentefondsuitkeringen

Het team Beleidsonderzoek en Info (B & I) van Purmerend maakt jaarlijks een bevolkingsprognose om gegevens voor de berekening van de algemene uitkering uit het gemeentefonds voor Purmerend te verstrekken. Dit gaat met name om de aantallen inwoners

en woningen. Deze aantallen spelen een belangrijke rol bij de berekening van de uitkering. Bij de overdracht van taken met ingang van 2014 is dit onderwerp niet meegenomen. Wij willen vanaf 2017 ook gebruik maken van opgaven van het team B & I van Purmerend. In 2017 zijn de meeste lasten incidentele lasten (aanschaf softwarelicentie en invoeren van gegevens). De structurele lasten bestaan uit onderhoud van de softwarelicentie en bijhouden van gegevens.

10. Opstellen van beheerplannen

Voor het professionaliseren van het beheer van de openbare ruimte in Beemster is in het collegeprogramma Beemster 2014-2018 beschreven dat voor alle verschillende disciplines beheerplannen moeten worden opgesteld. Uiteindelijk moeten deze resulteren in een integraal beheerplan openbare ruimte. Voor een aantal onderwerpen moeten nog beheerplannen worden opgesteld: Groen/bomen, wegen/kunstwerken/reinigingsplan (schoon)/straatmeubilair, spelen, openbare verlichting en de begraafplaats. Voor het opstellen moeten we een extern adviesbureau inhuren. Geschat wordt dat het opstellen van een beheerplan € 20.000 exclusief btw per plan kost. Voor 5 plannen is dus € 100.000 excl btw nodig. Omdat de btw voor het opstellen van een beheerplan begraafplaats niet kan worden gecompenseerd, kost dit plan € 24.200. Wij stellen voor om het opstellen van de beheerplannen te verdelen over de jaren 2017 en 2018 en hiervoor elk € 52.100 per jaar op te nemen.

4 O N T W I K K E L I N G A L G E M E N E R E S E R V E

De algemene reserve daalt iets in dit financieel perspectief van bijna € 2,8 miljoen begin 2016 tot circa € 2,65 miljoen eind 2020.

De ontwikkeling van de algemene reserve is als volgt opgebouwd (in euro's):

(+/- = toevoeging en -/- onttrekking)	2016	2017	2018	2019	2020
Saldo 1 januari	2.800.011	3.103.027	2.845.203	2.692.880	2.593.119
<i>Incidentele ontwikkelingen:</i>					
- Rekeningresultaat 2015	874.364	-	-	-	-
<i>Structurele ontwikkelingen:</i>					
- Stand primitieve begroting 2016	-299.702	145.363	177.205	216.088	216.088
- (tussenstand) 1e bestuursrapportage 2016	-271.646	-	-	-	-
- Ontwikkeling Kadernota 2017	-	-403.187	-329.528	-315.849	-163.415
Saldo incidentele/structurele ontwikkelingen	303.016	-257.824	-152.323	-99.761	52.673
Saldo 31 december	3.103.027	2.845.203	2.692.880	2.593.119	2.645.792

De ontwikkeling van de algemene reserve wordt in hoofdzaak veroorzaakt door:

- Het verwachte rekeningresultaat 2015;
- Het verwachte financiële resultaat uit de eerste bestuursrapportage 2016;

FLUCTUATIES SAMENHANGEND MET RISICO'S

De algemene reserve wordt verder direct aangesproken als zich risico's materialiseren waarvoor geen specifieke bestemmingsreserves of voorzieningen zijn getroffen. Daarbij moet gedacht worden aan de risico's die zijn benoemd in de onderbouwing van het benodigd bedrag weerstandsvermogen, zoals opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen in de jaarrekening 2015.

In 2015 is een nieuwe beleidsnota reserves en voorzieningen opgesteld en door de raad goedgekeurd. Hierbij wordt een harde ondergrens van de algemene reserve aangehouden van € 1,5 miljoen en is de 8,5% norm (van de totale lasten) verlaten. Als de algemene reserve lager is dan de ondergrens, dan dienen er maatregelen te worden overwogen om deze aan te vullen tot het niveau van de ondergrens. De algemene reserve is ruimschoots toereikend in relatie tot het benodigde weerstandsvermogen.

5 TECHNISCHE UITGANGSPUNTEN

De technische uitgangspunten die worden gehanteerd voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2017 - 2020 zijn als volgt:

- De dienstverleningsovereenkomst wordt geïndexeerd conform de vastgestelde notitie verrekenregels. Hierin is vastgelegd dat de ambtelijke kosten (lonen en managementvergoeding) gelijk is aan de ontwikkeling van de CAR-UWO en werkgeverspremies. De gemeente Beemster bepaalt jaarlijks het effect van deze ontwikkeling voor de loonkostenbegroting. De ontwikkeling van de loonkosten van de gemeenteambtenaren volgt de CAO. De nieuwe CAO ingaande 1 januari 2015 is voorlopig verwerkt. Voor de jaren 2017 e.v. wordt rekening gehouden met 1,5% hogere lasten per jaar. Verder worden (in beginsel) de overheadtarieven geïndexeerd met 1,5%.
- De kosten van derden betreffen de diensten en goederen die derden leveren voor de uitvoering van de werkzaamheden binnen de gemeente. Het gaat hier bijvoorbeeld om de kosten van energie, kantoorartikelen, accountantsdiensten, onderhoud aan gebouwen en infrastructuur, schoonmaak en softwarelicenties. Het is gebruikelijk bij het begroten van deze kosten om rekening te houden met een prijsindexatie. In afwijking van de CBS prijsindexcijfers wordt uitgegaan van een jaarlijkse groei van 1,5%. Hiermee wordt de blijvende inzet onderstreept om goedkoper en met een hogere kwaliteit in te kopen. In de budgetten wordt de groei niet functioneel verwerkt.
- De tarieven behoren kostendekkend te zijn. De belastingen, heffingen en leges stijgen jaarlijks nominaal met de consumentenprijsindex (CPI), tenzij het tarief voor de leges landelijk door de Rijksoverheid wordt voorgeschreven. Voor de indexering van de belastingen en leges wordt de inflatie van consumentenprijzen gevolgd, zoals gepubliceerd door het CBS in januari voorafgaand aan de begroting. De indexering voor 2016 bedroeg 1,0%. Voor 2017 bedraagt de indexering 0,6% (CPI januari 2016).
- De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven, tenzij de raad voor een andere afschrijving heeft gekozen.
- Voor de doorrekening van rente aan grondexploitaties wordt sinds 2012 3,5% gehanteerd.
- Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves ten laste van de exploitatie gebracht. Activa met een meerjarig maatschappelijk nut in de openbare ruimten worden alleen in uitzonderingsgevallen geactiveerd.
- Investerings met een ondergrens van kleiner dan € 10.000 worden rechtstreeks in de exploitatie opgenomen, uitgezonderd gronden en terreinen.
- De afschrijvingen van investeringen groter dan € 10.000 en van gronden en terreinen, starten in het jaar na ingebruikname. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.
- Voor toe te rekenen rente aan geactiveerde uitgaven wordt rekening gehouden met het raadsbesluit van 1 april 1999. De rentepercentages worden hierbij afgeleid van de afschrijvingstermijnen. De rentepercentages zijn gelijk gelaten aan die, welke in de begroting 2016 zijn gehanteerd. De investeringbedragen zijn zoveel mogelijk aangepast aan de cijfers van de jaarrekening 2015.
- Voor verbonden partijen wordt uitgegaan van gelijke financiële uitgangspunten als voor de eigen begroting. De budgetten worden in beginsel geïndexeerd. Het betreft het ISW, de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland, de Stadsregio Amsterdam, de GGD, het Waterlands archief en Baanstede.

Autonome ontwikkelingen en niet autonome ontwikkelingen:

De volgende ontwikkelingen worden gezien als autonome ontwikkelingen en zijn - indien van toepassing - direct verwerkt in het financieel kader:

- Dalende of stijgende cliëntenaantallen (bijvoorbeeld Wwb, Wmo-voorzieningen) leiden tot navenante aanpassing van de ambtelijke formatie;
- Uitbreiding of krimp van het areaal (in beheer zijnde wegen, straten, groen, meubilair en kunstwerken) wordt verwerkt in de begroting zodat het bestaande beheer niet in kwaliteitsniveau hoeft te worden aangepast;
- Leerlingprognoses met een effect op de benodigde hoeveelheid middelen. Dit geldt onder andere voor het leerlingenvervoer en onderwijshuisvesting;
- Ontwikkelingen (af- en/of toename) uitkering in het gemeentefonds (areaal/accres);
- Vervanging van voertuigen en installaties via vervangingsinvesteringen;
- Voor de leges en tarieven wordt uitgegaan van een kostendekkend tarief op basis van de systematiek van toerekenen van organisatiekosten.

Niet-autonome ontwikkelingen zijn:

- Wijziging in de kostentoerekening voor wat betreft het effect op de tariefsverhogingen. Tariefwijzigingen zijn afgezien van aanpassing aan de inflatie altijd een keuze;
- Voorstellen waarin het beleid wordt gewijzigd of nieuwe initiatieven ten opzichte van de meerjarenbegroting 2016-2019 worden gedaan;
- Dalende rijksinkomsten voor specifieke taken. Het uitgangspunt bij rijksinkomsten is dat het gemeentelijk aandeel in de kosten niet stijgt. Bij een dreigende stijging wordt een bezuiniging als keuze aan de raad voorgelegd.

Tabel samenvatting uitgangspunten 2017 - 2020:

Ambtelijke kosten (Loonontwikkeling: Cao, pensioen, ZVW)	1,5%
Overhead en management vergoeding	1,5%
Prijs/inflatieontwikkeling	1,5%
Rente voor grondexploitaties	3,5%
Gemeentelijke heffingen: leges en belastingen 2017	0,6%
Gemeentelijke heffingen: leges en belastingen 2018 - 2020	1,5%

